

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:
Aradi Nyomda Részvénytársaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

ELŐFIZETÉS
MAGYARORSZÁGON:
..... 24 korona.
..... 2 korona.
NYUGAT-ÉS KELET-EURÓPAI ORSZÁGOKBAN:
..... 28 korona.
..... 2 k. 40 f.
Külföldi postaköltségekkel együtt.
Külföldi postaköltségekkel együtt.
Külföldi postaköltségekkel együtt.
Külföldi postaköltségekkel együtt.
Külföldi postaköltségekkel együtt.

Arad, 1901.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Staubert József.

Csütörtök, július 4.

Mai számunk főbb közleményei:

- Értekezések: Vásári mizériák.**
- Órány szó a tanároknak.**
- Országos Középiskolai Tanáregyesület közgyűlése.**
- Britovszky öngyilkossága.**
- Szágaldó guillottin.**
- „Leipzig Bank“ halottjai.**
- Égészetes hegycsuszamlás.**
- Ítéltökénység ürdöge.**
- Mac Gyula polgármester „halálra ítélve.“**
- Schler Győző-utca.**
- Elköltő kánikula.**
- Próságok Mádi-Kovácsról.**
- Grön.**
- Kelle váltótárcája.**
- Törszede áldozata.**
- Suszterkontó.**
- Arca: Válasz egy falusi kisasszony levelére.** Irta: Szomaházy István.
- Sarnok: A sam pártfogója.** Irta: Tolnai L.

Vásári mizériák.

Arad, július 3.

Az országos vásár az utolsó két év óta fokozatosan veszített jelentőségét. A közlekedési eszközök tökéletessége, az utazások olcsósága, a posta folyamatosan emelkedő javulása, biztonsága az árak részéről; — a kereskedelem, az ipar általánosan emelkedése, a vevő és eladó közötti közvetítés ügyessége, élelmessége, gazdasága másrésztől, mind oly hatalmas tényezőknek bizonyultak, melyek az országos vásár jelentőségét és értelmét majdnem teljesen illuzoriussá tették nálunk. A mi jó és hasznos még az országos vásárral jár, az ma már elenyésző cse-

kély. Hiszen a kis községekbe, az utolsó falukba beviszik ma már az utazók a kereskedelem és az ipar majdnem minden cikkeit. A nagymama meséjében élnek csak még azok a kedves és naiv dolgok, melyeknek keretétül az országos vásár szolgált.

De elmélnedésünk célja nem az, hogy az országos vásár általánosságban ma már milyen rendű nemzetgazdasági intézmény, hanem csupán arra akarunk szoritkozni, hogy nálunk, a mi városunk miképpen felel meg rendeltetésének.

Évek hosszú sora óta halljuk a panaszt, hogy az országos vásár minálunk nem emelkedik túl egy valamivel élénkebb forgalmu hetipiactól. Az élénkebb forgalom pedig nem úgy értelmezhető, hogy több az eladásra kínált árucikk és több a vevő, hanem csak úgy, hogy több a kínálat.

És mi az, a mit az országos vásáron kínálnak? Nagyobbára kiselejtezték, idejét mult és divatból kiment árucikkek, melyeket a fővárosi kereskedő és iparos különben értékesíteni nem tud. A mi még jó, az az ipar némely ágaiban jelentkezik. De ez sem olyan, melyhez az utolsó falu is mindenkor, a mikor szüksége van rá hozzá nem juthat ugyanazon minőséghez, ugyanazon árban, mint az országos vásár idején.

A haszon, a célszerűség tehát, mint fennebb említettük nagyon csekély és jobbra a helypénzekből áll, melynek révén a város egy bizonyos összegű jövedelemhez jut.

De mondjuk, hogy ennél több haszon is jelentkezik. Ezt a többlet hasznot azonban a város lakossága a nálunk divó rendszer jobban mondva rendszertelenség folytán nagy árban fizeti meg.

Városunk oly gazdag a szabályrendeletek tekintetében, hogy ebben az irányban kétes hírű nevezetességre tettünk szert. A közrendészet, a köztisztaság, a közegészség, a közbiztonság szinte bele lett fullasztva a sok szabályrendeletbe és szinte hihetetlennek látszik, hogy akad még valami, a mi kellelőleg szabályrendeletkezve nem lett.

Ez a valami pedig az országos vásár alkalmával tűnik szemünkbe. Lássuk hát közelebbről, hogy mi az?

Az aradi vásár beköszöntét első sorban a Szabadságtér veszi észre, még pedig nem a legkellemesebb oldalról. Itt állítják ugyanis fel a sátrakat, melyek természetesen kizsiritják onnan a rendes piacot és különben is nem épen a forgalom előnyére lépik el az egész nagy térséget.

Ha azonban a sátor-ütéseknek már meg kell lenni, akkor az a kérdés merül fel, hogy miért nincs szabályozva az, hogy mikor és mennyi idő alatt kell ezen alkotmányokat felállítani és vásár után azokat lebontani?

A vásár nálunk eredetileg két napig tartott, de kezdetét veszi bizonyos jogszokás folytán már a vásár napját megelőző pénteken. Tehát 5 napig tart összesen.

A gyakorlatban azonban ez másként

TÁRCA.

Válasz

egy falusi kisasszony levelére.

Irta: Szomaházy István.

Kedves kisasszony, ha megendi, hát nyilván fogok válaszolni a kérdésére, melyet átrai hegyek mögül intéz az újsághoz, biala egy cserép földes tanyai házból, fűző ül, puha ingbluzban üldögélve a szellős asztala mellett. Mert immár csak a tanyán, a buzavetések zöld tengere mellett hatnak édes kis leányok, akik eféle elcsacsiságok iránt érdeklődni tudnak. Mi a különbség az író és a kritikus között? A jó dönti-e el, hogy valamely emberi lény kritikussá fejlődjék, s a csecsemő, a bölében fekvő, már magában hordja-e a látható magvat, melyből a későbbi talantum kizrik? Avagy pusztán esetleges-e, hogy valaki íróvá lesz, holott más körülmények közt kritikussá is lehetett volna? Kegyed össze csak annyit tud, hogy a lélek csupa a kritikus csupa máj és csupa epe. De defenn bizonyosan jobban tudjuk, hiszen meg az ember szíve ha rá gondol) talán mindig együtt kávézunk a költőkkel és Isten ass, talán kártyapartneri vagyunk a kritikusoknak.

Mit érzünk, mikor a költőket emberi alakban láthatjuk? És nem félünk-e a sötétmájú műtésztlől? Kedves kisasszony, a kérdés kissé sok, de nyáron az újságírás is csak úgy pang, mint a magyar ipar többi ága — és így van időnk rá, hogy az efféle nem igen preszszáns ügyeknek is szentelhesünk szombat este egy félórásckát. Mert a dolog abszolúte nem mondható égetőnek, — és a buzavetések vidékén zöldelnek, a pacsirta elégedetten dalol. Sőt a gőzcséplő is fennakadás nélkül bug, habár a külföldi megállapítását nem is intézzük el ily sürgősen.

Az író.

Kedves kisasszony, mondjon le álmairól: az író nem az a férfiú többé, akinek a magyar remekírók műveiből ismeri. A muzsa csak költői álom, a lant egyszerű hazugság, s az írók is közönséges acéltollal írnak, akár a bankfogalmazók és a miniszteri segédhivatalnokok. Elfacsarodott szívvel áruolom el, hogy a legszébb művek néha egy kávéházi asztalnál születnek meg, trécselő terézvárosi dámák, vagy ásitó tüzlegények szomszédságában, s az író feje fölött poharak és vizeztálcák csörömpölnek a szivarfüstös levegőben. Sőt tovább megyek: az ünnepezt író néha alsóst és ferblit játszik, s ha veszít, dühösen csapkod a gyufatartókkal és a kártyákka' és a széppróza igen különös kifejezéseivel illeti a bajidézó gibicet.

Es ha már itt tarunk, azt is merészen elárulom, hogy az írók egymás közt csak fölöttébb ritkán cserélnek egynevezett eszméket, az Ibsenben található misztikus vonásokról keveset beszélnek a délutáni kávé mellett s az irodalmi levelezés, melyet annak idején Kazinczy és Dessewffy oly nagy lelkesedéssel üztek, majdnem egészen kiment a divatból. Az írók ma már csak a szabójukkal és a hitelezőikkel leveleznek, s ez a műfaj — mint Kegyed bizonyára sejti — nem igen alkalmas arra, hogy a költői nevet fejlessze. A poéta, a ki megható párrimekben (heinei öngunnyal) éneklie meg a szép ismeretlen minden lépését s néha kacérul a sir nyugalmával példálózik, este marhának nevezi a szegény pincért, aki a serpenyős rostélyost hidegen hozza. Szóval az írók is közönséges emberek, akik olykor a hagyományos hosszú haj helyet fényes holdvilágot hordoznak a koponyájukon. Es mégis azt mondom Kegyednek, hogy az író nem egészen olyan, mint a többi emberfia. Lehet, hogy valami külön szerve van, amiről még Lenhossék professzor se tud, lehet, hogy Kraft-Ebigne van igaza, aki azt állítja, hogy a legtöbb genie tébolyodott némileg, de annyi bizonyos, hogy minden jó író életében vannak különös pillanatok. Hogy magyarázzam meg Kegyednek, hogy mire gondolok? Az élet, kedves kisasszony, a becikkelyezett írókat se kiméli; a poéta, akit a sors vastag citrommal vagy tulszéles ajakkal vert

áll. A vásár idejét megelőzőleg két héttel már oda hordják a sátor anyagát és álló két hetet tart, míg a sátrak elkészülnek. Vásár után pedig ugyancsak annyi időbe kerül, míg a sátrakat onnan elhordják. A Szabadságtér tehát eredeti rendelkezésétől 4—5 héten át elvonatik.

Itt van a hiba, amelyen segíteni kell. Tessék rendszabályt alkotni, hogy a sátrak 3 nappal a vásár előtt állítandók fel legkésőbb 3 nappal a vásár után lebontandók. Ugy tudjuk, hogy tanulás céljából figyelték meg az illető körök Barnumék működését. Tőlük pedig meg lehetett tanulni, hogy másképp kell dolgozni. Nem 4 embert, hanem 40 vagy 100 embert tessék odarendelni és akkor nem lesz az a zavar, mely vásár alkalmával kellemetlenkedik a Szabadságtéren lakóknak és a város közönségének. △

Néhány szó a tanárokhoz.

(Uj nemzedék.)

Arad, július 3.

Tanulók, szülők és tanárok ismét könnyebűlten fellelkeznek. Ismét véget ér egy kinnal, gyötrellemmel teljes tanév, mely csak keveseknek hozott örömet. Ó, azok a tanévek; oh, azok az iskolák! Ki szeretné őket? Kinek telhetnék öröme ezekben az iskolákban?

Minő káprázatos reményekkel indulnak utnak szülők és gyermekek egyaránt! S minő silány, milyen értéktelen a legtöbb esetben az évi eredmény.

A középtanodákból és a szakiskolákból kilépő ifjúság csekély munkakedvet visz magával az élet göröngyös útjára. Az egyetemen aztán ez az anyag még jobban elselejtődik. Ki is terezné ott az ifjúságot helyesebb irányba? Egyetemi tanáraink keveset törődnek ezzel az ifjúsággal. A lecke-pénzek és vizsgadíjak játszó ott a főszerepet és oly szellemi sivárság dominál az aula körében, hogy igazán nem csoda, ha az ifjúságban lakozó élet és tetterő komoly törekvések kerülésével felekezeti és bajtársi surlódásokban jut kifejezésre.

S ezzel a tévelygő, elernyedtt generációval akarjuk nemcsak gazdaggá, de magyarrá és egységessé tenni a nemzetet. Az ilyen nemzedékekkel akarjuk hazánk nemzetközi pozícióját

megerősíteni és megadni neki a képességet arra, hogy sikerrel folytathassa történelmi misszióját. Ilyen nemzedékekkel ezt a nehéz és sokirányú feladatot megoldani — lehetetlenség.

Ha e nemzet élni akar s ha él bennünk a jövőnk iránti hit és bizalom, akkor férfiakat és szilárd jellemeket neveljünk e hazának. Tanítási rendszerünk hiányairól ám vitatkozzanak a pedagógusok. Mi e helyen nem térünk ki e kérdés szakszerű részleteire. Inkább koncedáljuk feltételelesen azt, hogy az oktatás önmagában véve elég jó.

De akár társadalmi, akár politikai szempontból vizsgáljuk a kérdést, nagyobb súlyt kell helyeznünk a nevelésre, mint az oktatás ügyére. A rosszul nevelt gyermek, ha el is sajátítja a tudományok jelentős mennyiségét, mégsem lesz hasznos tagja sem a társadalomnak, sem az államnak. Sőt úgy áll a dolog, hogy az ilyen „rossznevelésű” minél több intelligenciával bír, annál nagyobb veszedelem a nemzeti társadalomra.

A serdülő nemzedék helyes nevelése van tehát oly fontos követelmény, mint a tudományos kiképzetés általánosítására irányuló törekvés.

Főleg, ha a nevelésügyet nem a szűkebb értelemben vett társadalmi, hanem a tágasabb értelemben veendő nemzeti nevelés szempontjából bíráljuk. Fontos bizony az is, hogy mint egy kultúrtársadalomhoz illik — a társas érintkezésben is a jó izlés és tapintat szabályai jussanak érvényre. E tekintetben, sajnos, hazai viszonyaink még sok kívánni valót hagynak fenn; az emberek oly kevés tapintattal bírnak s annyira neveletlenek, hogy aki nem barátja az afféreknek, legjobban teszi, ha minél ritkábban jár társaságba.

Csak az igazán férfias jellemű alakult társadalom képes az államfentartást biztosító nagy munka teljesítésére. Tanáraink nemes hivatása, hogy ilyen ifjakat neveljenek a magyar nemzetnek. Ne hivatkozzanak hát arra, hogy a nevelésügy a szülők dolga.

Itt már csak az iskola segíthet. Csak egy a helyzet magaslatán álló, hivatásának élis tanári kar terhelheti ismét helyesebb irányba az új nemzedék nevelését.

A kormány legjobb intézkedései s a legcélrányosabb reformjai hatástalanok maradnak, ha nem sikerül a tanári kar hathatós támoga-

tásával megváltoztatnia a magyar nép gondolkozásmódját és azt helyesebb medterelni.

Férfiakat és jellemeket kell nevelnünk. E feladat megoldásában pedig a tanári illeti az oroszlanrészt.

Ha a miniszter épp oly szabadon és szén módon rendelkezne a társadalom felett, mint rendelkezik a tanárok felett, bizony ráparancsolna a szülőkre is, hogy másképp neveljék a gyermekeiket!

A szülőket azonban jobb utra téríteni áll natalmában a miniszternek. Annál kitosabb, hogy legalább a tanárok, emelkedjenek a helyzet magaslatára. Neveljenek legalább a saját erejükben bizó férfiakat és jellemet, ismételjük, testileg, lelkileg rájuk kell: az új nemzedéket, ha azt jó sük, hogy a haza és nemzet viruljon.

Az angol nemzet nagyságának azokban a férfias erényekben lehetjük melyek megtízszerezik minden angol állagárnak erkölcsi és fizikai értékét.

A magyar nemzet a maga faji kvalitás és történelmi missziójánál fogva épp úgy országunk földrajzi és nemzetközi helyzete nagy dolgokra van hivatva. De ezt a hivatás csak férfias erényekben tündöklő nemzet hatja meg sikeresen.

A záruló tanév utolsó pillanatában hát ujult erővel intjük a szülőket, tanárok neveljétek férfiakat, neveljétek jellemeket. Az ilyen ifjakból alakult nemzedék teheti gyá, egységessé és magyarrá a nemzetet.

TÁVIRATOK.

Pestis Törökországban.

Bukarest, július 3. Minthogy Konstantinápolyban egy pestis esetet konstataáltak, egészségügyi tanács elrendelte a Törökországból jövő hajók orvosi megvizsgálását. Az ott soknak be kell jelenteniök címüket a határonál és tíz napig alá kell magukat vetni orvosi vizsgálatnak. A Törökországból Bulgariát jövő postát Verciorovában fertőtlenítik zervek, zöldség és gyümölcs behozatala Törökországból egészen el van tiltva.

még, néha csak az ujságok hymenhiereiből tudja meg, hogy az az ostoba kis leány, akinek a cipőjéről két éven át verselt, valami gazdag háztulajdonoshoz ment feleségül (elég szomorú, hogy a törvényhozás az ilyesmit meg nem tiltja,) hogy a felesége megcsalta egy rendőrtisztel s hogy a kávéházi kisasszonyt, akiben ő az örök nőiességet tisztelte, hajnalonkint a fizetőpincér kíséri haza. Ezek szomorú s lesújtó percek s a költő többnyire merész képen ecseteli a csapás sulya alatt lelkivilágát: azt állítja, hogy egy egész templom dőlt össze váratlanul a kebelében. Ez az állítás kétségtelenül hazugság, de azért a költő lelkében mégis történik valami, amit a többi emberiség meg nem ért. A bánat, valami különös processzus révén, édessé és vonzóvá lesz e naiv ember fantáziájában, torkát a sirás fojtogatja és mégis mondhatatlan vágyát érzi annak, hogy fájdalmát a világ elé vigye, úgy érzi, hogy a csapás nemesebbé tette, s hogy szenvedése millió és millió névtelen bánatból halmozódott föl. Lehet, hogy ez csakugyan hisztéria, hogy — miként az orvosdoktorok mondani szokták — idegrendszer kóros elváltozásokban szenved, de akár-hogy is van: a jelentéktelen ember hirtelen heroszszá lesz, aki (legalább a maga hité szerint) az emberiség közös jóvoltáért harcol. És — akár hiszi, akár nem — talán meghalna, ha ilyenkor tollat nem vehetne a kezébe és az édes khaoszból, mely szíve mélyén hullámszik, valamit nem vihetne a világ elé. Vers vagy tárca, szomorujáték és novella, vezércikk vagy

heinel költemény, mindegy: írnia kell, írnia minden áron, mert különben csakugyan a boldok házába kerülne. Oh édes perc, mikor bánatát végre a papírra öntötte, mikor könyeit szétküldötte a világra, az ismeretlenekhez, a boldogokhoz, a koldusokhoz, akik, úgy képzeli, hogy megértik őt. Lehet, hogy később megint összevész a gibiccel, hogy a pincért becsület-sértő kifejezésekkel illeti, hogy pletykázik, mint egy vén asszony, s hazudik, mint egy obsitos; de lelke mélyén mindig ott él a tudat: jobb vagyok, különb vagyok, mint a többi, mert bánatom és örömöm milliók érzéséből halmozódott föl és szűrődött le a papírosra.

A kritikus.

Esti hét óra van; a zsöllyék egymásután lecsapódnak, a zenekar cincogni kezd, a vasfüggöny méltóságosan a magasba gördül. A színház zsufolásig megtelt, mert egy érdekes író darabját mutatják be első ízben a közönségnek.

A sarokhelyen, a második sor szélén, egy őszbe csavarodott férfiú ül; a férfiú komornak és roskedvűnek látszik.

A kritikus.

Az ő hivatása bizonyára nem gyerekjáték; hiszen az utókor a halhatatlanság képviselőjében foglalta el körszékét a színházban. A többi ember mulatság, vagy szórakozás céljából jött; ő azért van itt, hogy döntsön ítéletet enuncióljon.

A felelősség százmázsás sulya nehezlátatlanul a vállára.

A kárpit szétlebben s a színészek játszószák a darabot. Izgató és érzelmes s a közönség áhitatosan figyel; felvonások gén harsogó taps hangzik föl. A kritikus tapsol és nem lelkesedik; ő egy detektív vósságával és fufangjával lesi előrehajló eseményeket.

Mi történt? A megcsalt férj agyonlő feleségét; az udvarió pisztolypárbajt vivó; jel; a hűtlen leány cserbenhagyta a szerénysét; az elhagyott asszony elzüllick és a utra téved; a katonatiszt a pisztolya csővé keresi elvesztett becsületét. Avagy vidám mulatságosabb események: a férj maga el kalapjában a felesége szerelmes levele légyottot megzavarja a rendőrség; a vőköszöntőt mond az anyósa ezüstlakodalmá beteg asszonyka az elsőemeleti jogtudó mutatja meg a térdét a másodemeleti orvódor helyett. A közönség sir avagy nevetel, senkise sajnálja a két forintját, amit a bejegyéért fizetett.

Mindenki jókedvűen távozik a színház a kritikus titokzatos ábrázatta: rójjá végagázlámpás utcákat.

A kritikus háborog és gondolkodik.

Mi bántja? Talán nem tetszik neki darab? Ezt maga se tudja. Talán a megjellemzés, a nyelv, a bonyodalom ellen kifogása? Mindez még eldöntetlen dolog

Az Országos Középiskolai Társaság közgyűlése.

(Második nap.)

Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, július 3.

Közgyűlés nagyon csöndesen kezdődött. Nap a tudományos előadásoknak van és elsőnek Jónás János pozsonyi tanár meg fölolvasását a szabad egyetemről. Itte a külföldi példákat, melyeket Magyarának, a hol a mozgalom új, mintául venni. Nálunk a hetvenes években az mozgalom csak népszerű előadásokra szorult.

Eszme csak később kezdett fejlődni és szabad liceumot 1893-ban állították föl Pesten. Most már a mozgalom a vidéket is éri és a fölolvasó panaszkodik a miatt, hogy jelenlegi szabad egyetem szabályai a közepiskolai tanárokat csaknem teljesen kizárják. Már pedig a vidéken e tekintetben a közepiskolai tanárokat nem lehet nélkülözni. A szabad egyetem volna alkalmas arra, hogy a tanárok tehetségeit értékeljék, kapcsolatot teremtsen az iskola és a közönség között, a mely utóbbi amugy is a közélet viseltetik az iskola és a tanártestület között.

Közbeiktatások: Pesti Hirlap.

A vidéken a szabad egyetemet csakis a közepiskolai tanárok teremthetik meg.

Am tartja helyesnek, hogy mindent centralizáljanak, mindent Budapesten pontosítsanak és mindent a fővárosnak adnak a vidéknek. Külföldi példák mutatják, hogy e téren a decentralizációval lehet sikert elérni. Ezenben nincs kifogása az ellen, hogy a közepiskolai tanárok a budapesti központi bizottság vegyék át a közélet viseltetik a mi elejét venné a mozgalom szétesését.

Fölolvasót, midőn a vidék mellőzéséről beszélt, a vidéki tanárok hangos helyeslése hallottat felbe és itt is látszott, hogy a vidék érdeke, a mely a tegnapi gyűlésen is oly erősen nyilatkozott meg, még mindig ellenben a fővárosiakkal szemben.

Jónás tanár ezután a lapunkban már tegnap közölt határozati javaslatokat ismertette.

Ami lelkében egyetlen kérdés ágaskodik; a kérdés: — Hol a hiba?

Szerencsétlen ember ugyanis, aki teljes szívvel óta boncolja már a drámákat és a kritikákat, ma este nem találta meg a hibát. A kérdés érdekes, a jellemzés finom, a nyelv szép és választékos, a bonyodalom csupa szép találatokból áll. Sőt a cselekvés elejétől kezdve igazgatta; a megoldás pedig logikus és következetes. Hol van hát a hiba, ami után tegnap óra óta kutat? A jó Isten tudja. A szerkesztő ember pokoli kinokkal baktat befelé a közönségbe.

Az igaz hiba, melyet husz éven át több-kevesebb fáradsággal, de mindig szerencsésen nem talált, ma gyalázatosan elbujt előle.

A vacsora, melyet utközben elfogyasztott, szívesen szílik neki. A bort savanyúnak találja, a viz meleg és émelygős, a pincér ostoba és olens. Okos ember, és így jól tudja, hogy a szobában rejlik az elégtelenség gyökere; a bor, a szódavíz, a pincér ma se rossz mint tegnap, vagy tegnapelőtt. Minden szerencsének az a borzasztó kérdés az oka: — Hol a hiba?

A szerkesztőségben annak rendje és módja a munkához kezd; de a hibát még a szerkesztő irásaitól sem találja meg. Az író-életrajza, az asztalban léket hasít a körbe, a feje úgy érzi, hogy mázsásra da-... a hiba azonban konokul elrejtőzik. A szegény embernek hideg verejték üt

Hangsúlyozta, hogy úgy mint Londonban, a hallgatókat bizonyos díj lefizetésére kell kötelezni, mert a közönség, a mit ingyen kap, azt nem becsüli meg. A Pozsonyban tett tapasztalatok azt bizonyítják, hogy a közönség megszokja a fizetést.

Közbeiktatások: Budapestem nem.

Nálunk a társadalom támogatására amugy sem lehet nagy mértékben számítani, úgy, hogy a szabad egyetemi előadások költségeit nagy részben a díjakból kell majd fedezni.

Ezután Lázár Béla indítványára Jónás határozati javaslatát a vidéki köröknek adták ki tárgyalás végett.

Most Madzsar Gusztáv olvasta föl Balogh Péter budapesti tanárnak az iskolai helyesírás kérdéséről írt értekezését, mely oda konkludál, hogy a helyesírás jelenlegi zavarába csakis miniszteri rendelettel lehetne egységet hozni. A legtöbb eltérést a c-nek egyedül vagy z-vel az aki, amely stb. együtt vagy szétválasztva való írásában és az idegen szavaknak magyar kiejtés szerinti írásában látjuk. Íróink nagy része és a sajtó is, a reform hívei. Ez a helyesírás az akadémia reformpártjából indult ki, mely többnyire nyelvtudósokból áll, de a kiknek törekvése hajótörést szenved az akadémia nem nyelvtudós tagjainak ellentállásán.

A közepiskola érdeke, hogy a könnyebb és célszerűbb írásmódot, vagyis a reformpárt helyesírási rendszerét fogadják el. Ezzel a közepiskola nem akar állást foglalni az akadémia ellen, hanem csak a célszerűsége törekszik. Az egyöntetűség fontos pedagógiai kérdés, miért is előadó indítványozza: mondja ki a közgyűlés, hogy a helyesírás egyöntetűségét szükségesnek tartja és intézzen fölíratot a miniszterhez, hogy ebben a tárgyban rendeletileg intézkedjék.

Az előadás fölött ezután meglehetősen élénk vita indult meg, melyben többen vettek részt. A fölszólalók szintén a helyesírásnak egyöntetűségét hangoztatták.

Fölolvasást tartottak még Walther Béla löcsei tanár az ifjuság erkölcsi óvásáról és Makai István pápai tanár a felekezeti tanárok bajairól.

Ami a homlokán és sáppadtan, megsemmisülve dadogja:

— Végem van, nem találok meg többé a hibát. Ha kerébe törnek, se tudom kifejtetni, hogy miért rossz a darab?

Az író fél felé ledobja az íróollát és betámolyog a szerkesztő szobájába. És szégyenkezve, lehajtott fővel motyog, miközben a láz mind a két arcán kiüt.

— Csapj el, mert ma este óta paralizált vagyok. Ha megölsz, se tudom megmondani, hogy mi a hiba az új darabban?

A szerkesztő nyájasan néz föl az írásai közül:

— Hátha nincs benne hiba? Amire a kritikus kétségbeesve int a kezével, szemét zavartan a földre sűti, aztán halálán kétségbeesve susogja:

— Lehetetlen az, mert minden darabban van hiba, — és csak a műtész ügyességén mulik, hogy a hibát megtalálja. Mert rossznak minden darab rossz, csak éppen motiválni kell, hogy miért?

Kedves kisasszony e két példázatból talán megérti, hogy mi a különbség a két írástudó között?

Annyit mondhatok, hogy nem érdemes tovább a fejét törnie, inkább menjen ki este a ház háta mögé a gyümölcsösbe és nézze ott gondolatok nélkül a csillagos eget. Ez, bizony isten, külön mulatság.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, július 3.

A fővárosi közlekedés napról-napra szedi a maga szörnyű áldozatait. Egyik szerencsétlenség a másikat éri és a fővárosi sajtó, mintha csak már teljesen érzéketlenné vált volna, szótlanul türi, hogy a villanyos, — ez a valóság-gal száguldó guillotint, — továbbra is réme legyen az utcának és általában a közlekedésnek.

A mai napnak ismét két áldozata van s ezeknek a behatása alatt írjuk meg e sorokat. Kora reggel egy öreg asszonyt, most délben egy négy éves kis leányt szelt ketté a szó szoros értelmében a villanyos.

A József körút 65. számú ház előtt történt az utóbbi borzalmas katasztrófa.

Egy bájos négy éves kis leányka akart átmenni a villanyos uton egy cseléddel. A sineken leesett a leányka kalapja s míg a kis ártatlan a kalap után kapott, hirtelen előrobogott egy villanyos kocsis és alig pár pillanat múlva megtörtént a szerencsétlenség.

Szörnyű látomány tárult az utca közönsége elé. Óriási vértócsában heverték a gyermek testrészei s az elszörnyűködés moraja szinte megrázta a lelkeket. A körülfekvő paloták ablakai emberfejekkel teltek meg s a különben cinikus fővárosi közönség fenyegetőzve, szitkozódva állotta el egész szélességben a körutat.

Es hogy a szenzációnak folytatása legyen, pár perc múlva lebontott hajjal, vérben forgó szemekkel rohant az utcára egy asszony, aki szivettépő hangokon kiáltozta kis leánykája nevét.

Aztán, mikor a tudatára jött annak, hogy a gyermek menthetetlenül elveszett, fojtogatni kezdte magát az utcai közönség szemeláttára.

Az előhívott mentőknek kettős dolguk akadt. Összeszedték gyorsan a gyermek maradványait s aztán az anyát: egy hivatalnok nejét tették kocsira, hogy vigasztaló szavakkal és ápolással mentse meg az öngyilkosságtól, vagy az örületől.

És fél óra múlva a villanyosok ismét száguldva rohantak elő, hajszolva az újabb áldozatokat.

A többit pedig tudjuk.

Holnap kiadják rendeletbe, hogy a villanyos kocsik csak az „előírt menetsebességgel” közlekedhetnek, a gyilkos villanyos kalauzát megbüntetik, ha ugyan megbüntetik és három nap múlva ismét minden a régi kerékvágásba kerül. Az áldozatok száma egyre szaporodik s ez így lesz mindaddig, amíg a villanyos szerencsétlenségeikért nem a társaság igazgatóságát vonják felelősségre.

Hisszük, hogy nemsokára ez is be fog következni s attól a naptól fogva, mikor a társaság vezetői a vádlottak padján fognak ülni, — többé nem lesz Budapesten száguldó guillotint.

De amíg ez meg nem történik, csak szörnyűködünk — mi boldog pestiek.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) A zenekedvelő egyesület ma tartotta meg választmányi ülését, melynek tárgya volt a megtartott zenevizsgálatok eredményének jelentése. A választmányi ülésen Salac Gyula kir. tanácsos polgármester elnökölt. Jelen voltak: Institoris Kálmán, Sarlot Domokos, Krispin József, Simay István, Vas Sándor dr., Mayer Éde, Priegl István dr., Kovács Vince, Perger János dr. és Vannay János dr. mint jegyző. A vizsgálatokra kiküldött vizsgabiztosok külön-külön tettek jelentést a vizsgálatok eredményéről. Különösen a kezdőknel az I. és II. osztály

tálybelieknél szembetűnő eredményt konstátáltak, mely messzire túlhaladja a tavalyi eredményt. 167 tanuló közül 47 kitűnő osztályzatot nyert, mely arányszám eddig a legmagasabb. A felsőbb iskolákban a haladónál szintén szép előmenetel mutatkozott, melyből azt az örvedetes meggyőződést szereztek a biztosok, hogy a zenetanárok nagy ügybuzgalommal és kitűnő szaktudással oldották meg nehéz feladatukat. A választmány a zenetanárok iránti elismerésnek egyhangú határozattal jegyzőkönyvileg adott kifejezést. Különösen kiemelték ifj. *Budits* tanár buzgalmát, aki a waggongyári iparos ifjakat esti 8—10 óráig tanította fényes eredményvel.

(*) A *Bur* aszfaltársaság t. tagjait a folyó hó 4-én este 8 órakor tartandó választmányi és vigalmi értekezletre, ez uton is tisztelettel meghívja az elnökség.

Koritovszky öngyilkossága.

(Az utolsó levél.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, július 3.

A szélhámos lengyel grófnak, koritori *Koritovszky* Mora Konstantinnak öngyilkos halála egyrészt országszerte szóbeszéd tárgyát képezi, másrészt azonban nem egy helyen nagy megdöbbenést, sőt — akármilyen hihetetlenül hangzik is — részvétet is kelt.

Ebben a szélhámosban, a mások hiszékenységére vadászó kalandorban minden könynyelműsége mellett sok igazi gavalléria lakozott. Mikor a nyakára hágott két millió apai örökségének, a komoly munkára nem nevelt, egykor dédelgetett lengyel arisztokrata a csalások egész szeriáját követte el, de olyan zsenialitással, hogy megbüntetni érte nem lehetett. Minden üzletét a jogforrások legpontosabb betartása mellett bonyolította le és messés honoráriumokat fizetett az eljáró ügyvédeknek. Egy szerződés megkötése alkalmával bár előzetesen sokkal kisebb összegben állapodtak meg, *Koritovszky* kerek 30.000 forintot fizetett ügyvédjének.

Nem bizonyíthatom be másként ártatlanságomat — ez volt *Koritovszky* utolsó szava, mikor tegnap öngyilkos lett.

Koritovszky ebben a mostani ügyében tényleg ártatlannak tartotta magát. Váitig azt erősítette, hogy őt *Marsovszky* Imre főmérnök és *Halász* Zsigmond gyóni földbirtokos juttatták a börtönbe, csak azért, hogy ezzel váltokötelezettségeik alól kibujhassanak.

Az bizonyos, hogy mialatt *Koritovszky* el- len a vizsgálat folyt a törvényszéken, *Marsovszky* és *Halász* ügyvédje egyezségi kísérleteket tett a hitelezőknél.

Koritovszky két nappal öngyilkossága előtt levelet irt egy budapesti ismerősének. Utolsó levelében ezt mondja:

Az Isten szerelmeért, ne hagyjon éhen veszni. Ha nem küld, kedves drága barátom, hamarosan *kosztpénzt*, *ugy még két napig nem lesz mit ennem* és éhüfus fog elpusztítani. Valószínűleg azt mondják Önnek barátaim, hogy küldenek, vagy küldtek is nekem *kosztpénzt*, de ez nem igaz. Ne higgyen senkinek és tegyen. Önnek legalább van emberi szíve. Rendezze csak a fakeskedőt és én menten szabad leszek. Könyörüljön rajtam és küldjön *kosztpénzt*, szerencsétlen hívének. *Koritovszkynak.*

A levelet a vizsgálóbíró ellenjegyzésével menten elvitték a címzettnek, a ki küldött is *Koritovszkynak* tíz forintot. Az öngyilkosságot inasa még tegnap megsürgönyözte *Koritovszky* Lemberg mellett lakó milliomos özvegy anyjának, a ki táviratilag azt felelte, hogy a temetésre eljön Budapestre.

Gyilkoló kánikula.

(Tömeges napszurások Amerikában.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, július 3.

Amerika, mint a legutóbbi évek statisztikája igazolja, a hőség hazája. Talán a tropikus égöv alatt nagyobb emelkedést mutat Celsius, de sehol annyit nem szeszélyeskedik a kánikula, mint az Egyesült-Államokban. Elvégre mi is éreztünk már néha forróságot, s nem is ritka dolog, hogy a szokatlan hőség megöl egy pár embert.

De az időjárás kiszámítatlan szeszélye, no meg a meleg Golf áramlat éppen Amerikát kereste fel már évek óta gyilkos lehelével.

Minálunk, akik ugyanoly égalj alatt lakunk, mint ellenlábásaink, a yankeek, nagy a sopánkodás, ha a kánikula egy-két áldozatot szed. Amerikában azonban nagyban folyik a halálos meleg öldöklése. Pedig az amerikaiak is ugyanolyan időjárásban vannak berendezkedve, mint mi magyarok, kik századok óta a tél, tavasz, nyár és ős változatosságában gyönyörködünk. Télen ők is prémes bundát viselnek, nyáron pedig ők sem viselhetnek könnyebb és szellősebb lisztert, mint mi.

De azért Amerika így nyárban a pusztulás hazája. Elpusztul ember és állat, pang a közlekedés és kereskedelem, a „felhőkarcolók“ lakói kimenekülnek éjjelenként a prairiek füvére, enyhülést keresve a tikkasztó hőség ellen.

Rémületes képet nyújt ilyenkor az a nagy emberhalmaz, amit New-Yorknak hívnak. A boltok, a tőzsde, a nyilvános épületek, iskolák csukva, a színház szünetel. Még *Justicia* asszony is sutba tette a mérleget, mert a bírák a jégverem hűsítő hatásának oltalmát a hőség ellen. A zsebtolvaj, a betörő ilyenkor szabadon garázdálkodhatnak, mert a rendőr összeesik az utcán, ha ugyan nem találja okosabbnak meghuzódni valami hűvös helyen s elbujni a nap gyilkos sugarai elől.

Tragikus az ilyen csapás, mert nincs ellene védelem. Az ember a maga rettenetesen tökéletesített orvosi tudományával gyöngye báb az ilyen hőség ellen. Ugyan melyik nemzeti hőstenné meg, hogy végigsétáljon így kánikula idején New-York aszfaltján.

Egy new-yorki távirat szerint ma 327 haláleset volt napszurás folytán, 225 embert pedig úgy vittek be a kórházakba elaléltan. Az utcán összeesett 500 ló, a kórházak tömve vannak betegekkel, a morgueba nem fér már ember.

Az utcák teljesen néptelenek. Ott, a hol máskor egymás hátán jár-kezel az élelmes yankee, üres a járda mértföldekre. Az árnyékos utcákban már el-el surron egy két ember, de a mint olyan helyre ér, a hová a nap letűz, összeesik. A mentők tegnap 400-szor vonultak ki, tisztán csak napszurások miatt. Most az amerikai gonosztevőket úgy is ki lehetne végezni, ha kitennék őket a szabad levegőre.

De nemcsak New-Yorkban van ekkora hőség, hanem Északamerika összes városaiban. Így például *Naughtauba*n és *Brocklyn*ban éjféltől délután 3 óráig 62 haláleset fordult elő. Valamennyi gyár és üzlet beszüntette a munkát. Azok az emberek, kiknek udvari földszinti lakásuk van, még csak jól járnak, ha egész nap bezárkóznak szobáikba; de az emeleti lakók, kiknek lakása az uteára nyílik, az éjt szabad ég alatt kénytelenek tölteni. Így az elmúlt éjjel 190.000 ember hált kint a szabad ég alatt. Az eddigi jelentések szerint az utolsó 24 óra alatt *Philadelfiában* 24 és *Pittsburgban* 40 haláleset fordult elő.

tt, hogy a leg... az emberek összes pinceket es... helyisége közönség rendelkezésére bocsátotta, de hiában.

Összes intézkedései közül csak annak valami haszna, ha a napszurástól megölt lottaknak helyet szorít a halottas kamrá

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

* A Magyar Színház személyzete. *Le* András, a Magyar Színház igazgatója, a ház régebbi tagjai közül szerződtette *Ilonkát*, *Ledovszky* Gizellát, *Ráthonyi* *Mátray* Józsefet, *Boross* Endrét, *Szilágyi* most és *Donáth* Lajos karmestert. A ki szerződése október elsején lejár, azok eddig csak *Margó* Zelmát és *Palásty* *Szilárd* szerződtette az új igazgató. Az aradi társulat — mint a fővárosi lapok írják — *Leszka* gával hozza *Turhányi* Olgát, *Zomcsányi* *Angyal* Ilkát. (Hát *Felhő* Rózsival mi lesz)

* *Kövessy* társulata *Komáromban*. *Kom* ban egy hét óta *Kövessynek*, a budai st első igazgatójának társulata játszik. A tár a darabok kiállítására, az előadások fegyelm sége, összhangzatos egészet képeznek és máromi közönség érdeklődését teljes me ben kielégítik. A héten *Keszler* Ede ve szerepel *Ocskay* brigadéros, *Othello* és báb darabokban.

Apróságok Mádi-Kovácsról

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, júl

A paksi családi sirboltban ma hely örök nyugalomra *Mádi Kovács* György szernagyot. Fényes katonai pompa, és nyék előkelőségének igaz részvéte utolsó útjára a legmagyarabb táborszerző ~~Tomotóse~~ napján hadi álljon itt emlé sül a következő néhány apróság.

Az elhunyt *Mádi Kovács* György igat domeit nem ismeri a magyar közönség.

Mert csupán azért ünnepezték, a m s csupán azért magasztalják most halála mert a balassa-gyarmati hadgyakorlatok mával ügyes vezérnek bizonyodott. „M a németet“, mondogattuk nagy megele sel, s hízelt az önérzetünknek, hogy gyar származásu hadvezető tuljárt ellenf az eszén.

De *Kovács* Györgynek sokkal nagyo demei voltak, melyeket agyonhallgatta utóbbi idők alatt.

1872-ben *Kovács* György, mint hon nagy *József* főherceg mellé volt beosztva szerű segédtsit volt, nem valami nagy körrel. De a nagy elme és az erős aka abban mutatkozik, hogy kedvezőtlenb mények között is érvényesül. *Kovács* *U* mint a főparancsnok bizalmas és megf tott tanácsadója keresztül vitte, hogy védség háboru esetére egységes és önáll repre volt destinálva. Külön hadsereget képeznie.

De azután felülkerekedett az ősi bir lanság.

A honvédséget beosztották a közös reg hadtesteibe. Megfosztották egész ságától.

Ha megmaradnak a *Kovács* terve n ugy a honvédséget el kellett volna látni séggel és műszaki csapatokkal is. Csá kérdése volt.

De az ő művét egyszerűen eltörül a honvédséget beolvastották a közös regbe.

Külső elismerésben *Mádi Kovács* Gy csak a hadsereg részesítette. Ezredtula lett s a mellett táborszernagy.

VAROS ES MEGYE.

Sorrendje

az Arad szab. kir. város törvényhatósági bizottsága részéről 1901. évi július hó 10-ik napján d. ü. 4 órakor tartandó rendes havi közgyűlésében tárgyalás alá kerülő ügydaraboknak.

1. A polgármester jelentése f. évi június hóról. 2. A nagyméltóságú m. kir. belügyminisztérium rendelete a Salac Gyula-ósztondij alapítvány tárgyában. 3. Hevesvármegye közönségének az országgyűlés képviselő-házához intézett felirata a katonai előfogatok kiállítás kötelezettségének az osztrák-tartományokkal szemben a paritás alapján való rendezése és a beszállásolási törvénynek a polgárokra aránytalanul súlyos szakaszainak módosítása tárgyában. 4. A nagyméltóságú m. kir. belügyminisztérium intévénye az „Arad kerületi” iparosok rokkant és nyugdíj-egyesülete részére tett alapítvány jóváhagyása tárgyában. 5. A csálai és barackai állami szőlőtelepek igazgatóságának megkeresése, a bérkocsi iparról alkotott szabályrendelet díjjegyzékének, a szőlőtelepre való megállapítása és kiterjesztése iránt. 6. Arad sz. kir. város árvaszékének előterjesztése a gyámpénztári kölcsönök törlesztésének felfüggesztése iránt. 7. A tanács jelentése a budapesti bankkegyesület részvénytársaság, mint az első magyar szalma-anyag gyár tulajdonosának kérvényére a gyártelephez 230 □ öl terfoggal bíró városi törzsvagyonnak díjtalan átengedése tárgyában. 8. A polgármester előterjesztése *Cetecán Lázár* hivataliszolga nyugdíjaztatása tárgyában. 9. A tanács jelentése a város tulajdonát képező törzsvagyonyhoz tartozó 3653 sz. regále kártalanítási kötvény kisorrolása és beváltása tárgyában. 10. U. az. *Mihalik Józseffel és Limbeck Jánossal* a városi szin- és bérház épületében bérelt bolthelyiségek bérlete iránt kötött szerződések jóváhagyása tárgyában. 11. U. az. *Jakabffy István és társa és Schäffer Henrikkel* a városi rendőrlégénység, tűzoltók, toronyőrök és hivataliszolgák részére szükséges ruhaneműek szállítása iránt kötött szerződés jóváhagyása tárgyában. 12. A polgármester jelentése a közuti-alap 1899/1900. évekre vonatkozó zárszámadása tárgyában. 13. A nyugdíj-bizottság jelentése *Brunner Ferenc* javoltó végkielégítése iránt. 14. Ugyanannak javaslata *Kádár Demeter* tűzoltó végkielégítése tárgyában. *Institoris Kálmán* s. k., főjegyző.

TÖRVENYKEZES.

A suszterkontó.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, július 3.

A télen csuful megráfalta egy cipész az egyik kuncsaftját, a ki sehogysem akarta a pár forintnyi számláját megfizetni. Csunya hideg és sáros idő volt. Az adós, kiről szó van, betért a suszter üzletébe és mert a cipőjének talpán valami kis folytonossági hiány támadt, azt megreperáltatni akarta. Kérte, hogy a mester küldje el a lakására az inast a javításra szorult cipőért.

— Minek? Hisz itt mindjárt is megcsinálhatjuk, udvariaskodott a cipész.

A kuncsaft szinte csodálkozott s levetette a lábéljét, aztán várt, a míg a javítás tart. El is készülték vele hamarosan, de a nagyobb meglepetés csak ezután érte.

— Tessék fizetni, mert addig nincs cipő, szolt a furfangos mester.

Hanem a fiatal urnak, a ki harisnyában várt a cipőre, nem volt pénze s nem használt semmi rimánkodása, úgy kellett távoznia. A havas pocsolnyában harisnyában volt kénytelen haza menni. De aztán följelentette a susztert *zsarolás* címén, akit el is ítéltek, a dolog elég súlyos körülményeire tekintettel, nagyobb pénzbüntetésre.

Sokkal csekélyebb baj érte, ugyancsak *zsarolás* vétsége miatt, *Hölcel* Gyula cipésmestert, a kinek az Andrássy-uton van üzlete s vannak persze rosszfizelő megrendelői is. Ilyen például *Sz. I. magánhivatalnok*, a ki kifizetetlen sárga cipőiben naponta ott

Julius

163 nő = 411. Ezek közül elbocsáj-
gyulva 76 fi, 47 nő, javulva 40 fi,
gyógyulatlan 4 fi, 3 nő, meghalt 5 fi,
szesz fogyasztás 125 fi, 72 nő, maradt
latt 123 fi, 91 nő = 214, ápolási napok
1787.

T. üzletfeleink szíves tudomására hozzuk,
Nándor könyv- és papirkereskedő urat
16. tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képvisel-
ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyom-
valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát
megbízásokat.

A féltékenység ördöge.

(Családi dráma Apátfalván.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 3.

galmas családi katasztrófa zavarta föl a
megyei Apátfalva békés lakosságának
mát. Egyszerű gazdaember csinálta meg
véres drámát, melynek szörnyűséges
méltán keltett nagy izgalmat. Örült em-
hette, hogy a legszörnyűbb módon igye-
kiirtani a feleségét, tulajdon édesany-
majdnem elpusztította két ártatlan gyer-
is.

Az örvöngő embert *Furák Mihálynak* hív-
Már régebben elveszítette a lelke nyugal-
az a bizonyos zöld szemű szörnyeteg ki-
melyet féltékenységnek neveznek.

Az asszony állítólag a viselkedésével okot
iglatott a féltékenységre. Igaz volt-e,
volt-e igaz, de a szomszédok egyre sza-
a *Furákné* erkölcsét. A pletykából el-
szavak jutottak a férj fülébe, aki min-
gyes alkalommal elveszítette a nyugalma-
lühvel fogadkozott:

— Ha igaz lesz, vér fog folyni. Megölök
ankit.

Egyik-másik haragosa, vagy irigye *Furák*
t igyekezett bizonyításokat szolgáltatni a
k, akinek nőttön-nőt a dühe. Julius else-
zaz hélfőn, az ember izgatottsága már
smert határt. Es ekkor az egyik szom-
csak olajat öntött a tüzre, olyan látszóla-
n bizonyítékot szolgáltatott az asszony hű-
ge ellen, mely alkalmas volt arra, hogy a
zgatottságtól elgyötört *Furák Mihály* szen-
yeskedését a végéig korbácsolja. Örü-
zállta meg a féltékeny embert és a ke-
ség és nagy izgatottság mámorában a jel-
nap délutánján 3—4 óra között rárohant a
égére és a szó szoros értelmében összeszur-
Huszonnyole sebet] ejtett rajta, aztán le-
atta ruháit és a vérző sebeket tele szórta
paprikával, hogy annál kinzobbban fájjon,
jon.

Majd hajdon fővel kirohant az aratókhoz,
nek azt mondta, hogy nem lesz futóbo-
a egy asszonynak sem és ha ő gyötrő-
szenvedett, megmondhatja a világnak,
hűtlen felesége százszor jobban fog gyöt-
i, szenvedni.

Aztán elfutott az anyjához. Ott találta két
mekét a porban játszadoxva. Az örvöngő
er fölvette a két apróságot és a Maros felé
t velük rohanni, hogy beleölje őket.

Anyja elébe állott és összetett kézzel sir-
önyörgött, hogy irlalmazzon az ártatla-
iak.

Furák Mihály eleresztette a két gyerme-
torkon ragadta az anyját.

— *Rögtön meghalsz, mert a világra születtél.*
Kés villant meg a kezében s mielőtt meg-
ályozhatták volna az összerögtelt embe-
tővig döfte az öregasszony torkába. Az
Furákné meghalt. *Furák Mihályt* elfogták
egkötözték. —

A fiatal *Furákné* életbenmaradása a gon-
ápolás dacára is kétkészes. A vizsgálat

s

k

POHONYA...

— Kerülje legalább boltom tájékát — írta neki,
— különben ha még egyszer arra látom, fölpofozom
s így kvittelünk.

A fenyegetéstől *Sz. megijedt* s két oldalon is
védekezett. Fölhagyott az Andrássy-uti sétákkal, de
egyidejűleg föl is jelentette a haragos susztert. A
budapesti törvényszék dr. *Agorasztó* bíró elnöklésével
vonta feleletre *Hölcelt* s elfogadván azokat az eny-
hító körülményeket, melyek *Kemény Samu* dr. védő
sorolt föl a méltán neheztelő vádlott fölött, *Hölcelt*
csupán öt korona pénzbüntetésre ítélte. És az ité-
letben *Polányi* királyi alügyész is megnyugodott.

§ A *Demeter-utcai* gyilkosok ügyében még
ma sem fejeződött be a tárgyalás. A mai nap
a tanúk kihallgatásával és az esküdteknek
adandó kérdések megszövegezésével, továbbá
egy helyszíni szemle megtartásával telt el. A
tanúk hol az egyik, hol a másik vádlottra val-
lottak terhelőn, de vallomásuk összesége még
mindig nem adott tiszta tényállást. A bíróság
helyt adott *Suciu* dr. védő ama kérelmének,
hogy szálljon ki helyszíni szemlére. Ez meg is
történt, délután 3 órakor a bíróság, az esküd-
tek, ügyész és védők a vádlottakkal és tanu-
sereggel kimentek a Miklós- és Kapa-utca sar-
kára. Azt akarták kideríteni, hogy a sértettet
ért egyik kődobás mely oldalról történt s hogy
igy azt is megállapíthassák, hogy ki dobta a ha-
lált okozó követ. A helyszíni szemle alkalmá-
val egy betegesen fekvő tanut is kihallgat-
beteg tanut *Brehán Mária*t, aki szomsz-
ban lakott, kocsin hozták a szabad ég a
nyázó bíróság elé, kihallgatták és meg-
kettették. Délután 5 órakor tértek vissza
esküdtszéki tárgyalóterembe, a hol az e
bizonyítási eljárást befejezte. Azután az
majd a védők terjesztették elő kérdése-
minthogy az idő már nagyon előrehal-
elnök az ülést holnap reggel 9 órára
totta el.

§ *Kassicsot* elítélték. A budapesti
járásbíroságon ma delelőtt folytatták dr.
nyay Béla pécsi királyi közjegyzőnek ri-
zási pörét *Kassics Péter* ellen. A bírósá-
sicsot hatóság előtti rágalalmazásért 300
pénzbüntetésre, összes költségek megfi-
az ítéletnek a Pesti Hirlapban való kö-
lére ítélte. *Kassics* föllebezett, ugyszin
naszos képviselője *Kenedi Géza* dr. is.

KOZGAZDASAG ES KOZLEK

Szeszület.

— Julius 3. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers
korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz
118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül,
liter o/o, beleértve 70 korona fogyasztási adót.
Szárított moslék: 12-80—13— korona mm

Budapest-kőbányai sertéskereskedés

— Julius 3. —

Magyar elsőrendű: Oreg nehéz páronként
grammon felüli súlyban 76 — 78 fillérig. Oreg k
ronként 300—400 kilogramm súlyban
Fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli
82 — 83 fillérig. Fiatal közép páronként 251—
gramm súlyban 83 — 84 fillérig. Fiatal könnyű
ként 250 kilogrammig terjedő súlyban
Sertéslétszám. Julius 1. napján volt készle-
darab, Julius 2. napján felhajtott 3421 darab
2. napján elszállított 676 darab, Julius 3.
maradt készletben 53,986 darab. Üzlet: Lanyha.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítás

Budapest, ju

Déltőzsde. A buzakinálát mérsékelt,
gyöngye. Lanyha irányzat mellett néhány ezer mé-
került forgalomba, 5 fillérig olcsóbb áron. E
bonanemek közül rozs és zab néhány fillérral
időjárás esős.

Zárul 10 órakor.

Buza októberre	8.01—8.1
Rozs októberre	6.76—6.8
Zab októberre	6.26—6.3
Tengeri júliusra	5.22—5.3
Tengeri augusztusra	5.32—5.4
Tengeri 1902. májusra	5.02—5.1
Pepcze augusztusra	12.75—12.8

Zárul 5 órákor:

Buza októberre	8.08— 8.10
Rozs októberre	6.73— 6.74
Zab októberre	6.23— 6.24
Tengeri júliusra	—
Tengeri augusztusra	5.18— 5.19
Tengeri 1902. májusra	4.99— 5.—
Repcze augusztusra	12.80—12.90

Zárul 5 órákor:

Oszták hitelrészvény	korona	644.75
Magyar hitelrészvény		648.—
Leszámitolóbank részvény		431.—
Rima-Murányi vasmű részvény		464.—
Oszták-magyar államvasuti részvény		644.50
Közuti vasut		579.50
Városi villamos vasut részvény		290.—

NAPIREND.

Julius 4. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Ulrik, Berta. — Protestáns naptár: Ulrik, Berta. — Izraelita naptár: Templom elfoglalási böjt. — Görög-keleti naptár (junius 21.): Julián vértanú. — A nap kel 3 óra 54 perckor, nyugszik 7 óra 42 perckor. — A hold kel 8 óra 56 perckor, nyugszik 6 óra 36 perckor.

Időjárás. Légnyomás reggel 7 órákor 756.4 milliméter, délután 2 órákor 755.1 milliméter. — Hőmérsék reggel 7 órákor C° + 18.3, délután 2 órákor C° + 27.3. — Szél iránya és ereje reggel 7 órákor DK. 3, délután 2 órákor DN. 2. — Felhőzet reggel 7 órákor félborult, délután 2 órákor többnyire borult. — Csapadék az utóbbi 24 órában 1 milliméter.

Időjárás. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Változó felhőzet, hősültyedés, helyenként csapadék.

Szabadságáról emléktárgyak országos muzeuma (színház-épület 1-ső emelet.) Nyitva van mindennap délelőtt 8 órától délután 6 óráig. Belépti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölosey-könyvtár. Nyitva van vasár- és ünnepnapokat kivéve, mindennap 11 1/2—12 1/2 óráig. Helyiség: Ereklie-muzeum helyisége mellett ülésterem.

Julius 6. Az arad-hegyvidéki turista-egyesület választmányi ülése este 6 órákor (Millennium külön terme.)

Julius 7. Az aradi könyvnyomdászok szakegyletének júliusa (Csálai erdő.)

Julius 10. Városi közgyűlés délután 4 órákor.

Julius 16. A magyarországi Minorita-káptalan nagygyűlése. — Közigyűlés választás Almáson.

CSABNOK.

A fiam pártfogója.

Irtá: **Tolnai Lajos.**

[3]

(Folytatás.)

Csakugyan kiment szegény apám Ujpestre. Én kértem, hogy most maradassak itthon, most okvetlen itthon kell maradnom.

— Anyád vagy te is, makacs, kezelhetetlen.

Oh, hogy szerettem volna odaborulni apám lábái elé és elmondani neki mindazt, a mi szivemben volt. De anyámat is nagyon szerettem.

— Menj, de édes anyádnak megmondd, hogy én nem küldtelek vissza Várj, előbb beviszlek egy cukrászboltba. Valamit haza viszel anyádnak.

Egy egész nagy pakkot adott szegény jó apám.

Már jóval a házuk előtt szaladt elém a házmesterfiu.

— Ott van. A mint elmentetek, mindjárt kilépett a szomszéd trafikból és ment egyenesen hozzátok. Tyűh! hogy csokolóznak, a mamám fent volt, rajtakapta őket.

— Te, olyan pofont adok, ha be nem fogod a szádát.

— Azt szeretném látni.

És kicsiny hija, hogy a szemtelen nyakon nem vágott.

— Eredj, még láthatsz valamit. Uri anyád van —

Halkan, lábujjhegyen nyitottam az ebéldőszobába. Ah, Istenem, kifutottam.

A tanár ur pár perc alatt utánam szaladt. Én a folyósón sirtam.

— Károly, ne légy bolond. Jer és egyél, pompás tortát kapsz, egy pohárka tokaji bort.

Anyád kétségbe van esve, hogy te milyen számar vagy. Micsoda? Ilyet tanultál te én tölem?

Légy okos, ebben a harmadban okvetlen egyest kapsz s a jövő őszön a Szilágyi-ösztöndijra ajánlak. Ezt jegyezd meg.

— Nem lehet, mert csak iparos fia kaphatja, apám nem mesterember.

S ellöktem a tanár ur kezét.

— Mi ez? — ragadta meg karomat a tanár

ur oly erősen, hogy felsikoltottam, — most rögtön bejössz, ünnepelesen megkéred anyádat s kijelented, hogy ezután a legjobb fiu fogsz lenni. Holnapról kezdve a kabátomat te adod fel, az osztálykönyvet te hozod be utánam, jogérvényes felügyelő pedig te fogsz lenni, Dallost lecsapom. Gondolod, hogy ennyi kitüntetés elég? Megállj, még csak egyet teszek hozzá. Időről-időre leveleket fogsz tölem hozni előmeneteledről anyádnak s ha valahova kell küldenem valakit: az állandóan te léssz.

A konyha felé tekintgettem, a honnan hangos zokogás hallatszott ki.

Anyám állott az ablakban és sirt.

Minden elhatározásom rögtön szétoszlott és anyámhoz siettem.

A sírás, a csók csak anyámat láttatta velem, az én édes jó anyámat.

— Itt a kedves tanár ur, ezentul a te pártfogód —

— Igen, — vágott a tanár ur anyám szavába, — asszonyom, én a kegyed fiának a pártfogója leszek. Lesz erőm megmutatni, hogy mit tesz az, ha egy tanár pártfogói szerepre vállalkozik.

Gyermek voltam, gyermekésszel nem láthattam az eseményeket. Ettem egyre jobb étvágygyal és azon való örömmel, hogy ezentul a gyűlölt Dallos Mór helyett én leszek a felügyelő, én írom fel a táblára, hogy: Rosszak. Én teszek jelentést a tanár uraknak; hogy nekem mindig fel szabad állanom, sőt ki lehet a katedrához sétálnom és hazamenetkor az egész osztályt én vezetem. Nagy, nagy örömmel töltötte el ez a szivemet.

A tanár ur oly jó volt hozzám, annyi tréfás dolgot beszélt, hogy én és anyám, kit ily jókedvűnek eddig még sohasem láttam, nem győztünk eleget nevetni.

Vacsorára is ott maradt.

Mikor hazament, elkisértük a Rozmaring-utcáig.

— Fiu, jegyezd meg, a Bésán-ösztöndiját neked fogom megszerezni, ezentul én a te pártfogód vagyok. Atyádnak add át üdvözlémet. Mond, hogy sokáig vártam, mert beszélni akartam veled a Bésán-ösztöndijról. De, fiacskám!

Mily könnyen, mily futva mentünk hazafelé. Anyám dalolt, szinte táncolt.

— Látod, anyám, így szeretnék én tégedet mindig látni.

— Apáddal nem lehet.

— Miért?

— Megöl a féltékenységével. Itt van, Zagyvas ur olyan ember, mint az arany, azt hiszed, nem fog scénát csinálni, ha megtudja, hogy ő itt volt? — Ez a finom ember lehetne az ő legjobb embere, de hát a te apáddal nem lehet semmit megérteni. Ő egy valóságos medve. Károly, elvárom tőled, hogy apád iránti tekintetből, a mennyire csak bírod, megfogod a nyelvedet. Tudod ő képes volna ölni. Miért? Semmiért! Ah!

Atöltözött és kiment a foiyosóra, odasétált a vén Bognárnéhoz és hosszan, ott beszélgetett vele

Háromszor is kilopódzottam, mindig Zagyvas tanár urról folyt a beszéd. Nagyszerű ember, gyönyörű, barna ember, ah, mily finomak a kezei, oly fehér a bőre, mint a hó, oh, mily pirosak ajkai, mint a parázs. A kut fenekén inkább megélnék vele, mint — ah!

— Hát szeresse, öcsémasszony, ki tiltja, meg az okos szeretetet? Egyszer élünk.

A vén Bognárné így bátorította.

Láttam, hogy az anyám észrevett. Visszafutottam és jól bebujtam ágyamba.

Oh, ha most hazajött volna apám, akkor nem ez volna a mi életünk!

Az az öröm és gyönyör, hogy a felvigyázó én leszek s az egész nagy népes osztály az én kezembe lesz letéve — kimondhatlan izgatottsággal fogott el.

(Folytatása következik.)

IDEGENEK ARADON.

— Julius 3. —

Fehér Kereszt szálloda. Singer Adolf utazó Budapest. — Szabo József ügyvéd Budapest. — Csiky Tivadar birtokos Seprős. — Kuzinek Károly huszárörnagy Temesvár. — Lustig Samu utazó Budapest. — Kornisch Jenő utazó Budapest. — Wil-

helm Mór utazó Bécs. — Mandl József utazó — Spitzer Jakab utazó Prága. — Zs. magánzó Budapest. — Edinger János utazó pest. — Fener Benó utazó Budapest.

Központi Szálloda. Baró Maurer Oszkár kos Stomfa. — Pálmay Károly mérnök Budapest. — Dr. Szeverényi István kir. közjegyző Apát Wolf Mór kereskedő Gyulafehérvár. — Gagó mérnök Budapest. — Tafler Bernát gazd. gyese gyháza. — Bozsányi Péter felügyelő Budapest. — Gomba Béla ügynök Budapest. — Eisenzsef utazó Budapest. — Pekárek Gudolf utazó — Wagner Alfréd utazó Bécs. — Ascher utazó Bécs. — Gergely Alfréd utazó Bécs.

Vass Szálloda. Krausz Mór utazó Budapest. — Klein Ignácz utazó Bécs. — Buschner Károly utazó Binkveis. — Ditrichstein Mór utazó Ujpest. — Feig Ferenc utazó Budapest. — Lemberger János utazó Budapest. — Bienenstok Gyula Bécs. — Fekete József utazó Temesvár. — József kereskedő Budapest. — Pollák Mór Budapest. — Braun Dávid utazó Budapest. — Herman hivatalnok neje Lugos. — Braun mond és neje utazó Budapest. — Dávid Mór Bécs. — Lemberger Lajos utazó Budapest. — hauer Salamon borkereskedő Tolcsvár.

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1901. évi május hó 1-től)

ARADROL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felől érke:	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.35
Gyorsvonat reggel	8.18	Személyvonat d. e.	6.45
Személyvonat d. e.	11.20	Gyorsvonat délelőtt	6.55
Személyvonat d. u.	3.56	Személyvonat d. u.	7.05
Gyorsvonat délután	4.21	Gyorsvonat este	7.15
Személyvonat este	9.35	Szmv. Szolnokról este	7.25
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborszóló reggel	7.35
Gyorsvonat délután	12.11	Személyvonat d. e.	7.45
Soborsinig délután	2.04	Radnáról délután	7.55
Személyvonat d. u.	4.30	Gyorsvonat délután	8.05
Radnál este	6.35	Személyvonat este	8.15
Gyorsvonat este	7.18	Gyorsvonat délelőtt	8.25
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel	6.20	Vegyesvonat d. e.	8.35
Személyvonat d. e.	11.56	Személyvonat d. u.	8.45
Vegyesvonat délután	5.00	Személyvonat este	8.55
Szeged felé:		Szeged felől:	
Vegyesvonat reggel	7.12	Személyvonat reggel	9.05
Személyvonat d. u.	4.09	Vegyesvonat este	9.15
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel	6.25	Borosbesről szv. r.	9.25
Vegyesvonat d. u.	12.06	Vegyesvonat d. e.	9.35
Borosbesbesig szv. du.	5.20	Személyvonat este	9.45

Színház Uj-Aradon,

a Martini-féle söresarnokban

Bérlet.

Csütörtökön, 1901. évi július hó 4-én.

A tücsök.

Falusi életkép 5 felvonásban. George Sand beszélya írta: Birchfeiffer Sarolta. Fordította: Bulyovszky Lili

SZEMÉLYEK:

Barbeaud apó Gáspár Jenő.	Fadette anyó Gáspárné
Barbeaudné . Rózsáné K.	Vivieux . . . Gáspár M.
Landry Vetési D.	Manon Várady M.
Didier Gáspár K.	Caillard apó . Nagy Laj.
Martineau . . Homokai B.	Madelon Jencuziné
Etienne Ifj. Gáspár J.	Susette Illésházy

Kezdete 8 órákor.

NYILTTÉR.*

Az Aradi Közlöny nyomdájában

néhány jöerkölcsü fiu

tanuló

heti fizetés mellett felvétetik.

esi hirdetmény kivonat.
 Battonyai kir. bíróság mint
 adásvvi hatóság közbirró teszi,
 Buóbl Gyula és családokozott
 onfégrehajtatonak, Farkas Mi-
 azó grehajtást szenvedő elleni
 er óna tőkekövetelés és járu-
 ánti végrehajtási ügyében
 Budedi kir. törvényszék, (a
 Krai kir. járásbiróság) terüle-
 Uj, a marc.-dombegyházi 33.
 rgében fekvő A+34. hrszámú
 ara a viszárvést 996 ko-
 ezennel megállapított ki-
 árban elrendelte, és hogy a
 b megjelölt ingatlan az 1901.
 us hó 20-ik napjánd. e. 10 óra-
 rez.-Dombegyháza község-
 l megtartandó nyilvános árve-
 a megállapított kikiáltási
 ól is eladatni fog.
 verezni szándékozók tartoz-
 ingatlan becsárának 10%-át,
 99 kor. 60 fillért kész-
 en, vagy az 1881. LX. törv.-
 2. §-ában jelzett árfolyammal
 ott és az 1881. évi november
 én 3333. sz. alatt kelt igaz-
 gyminiszteri rendelet 8. §-ában
 ált óvadékképes értékpapirban
 küldött kezéhez letenni, avagy
 31. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében
 atpénznek a bíróságnál előleges
 vezéséről kiállított szabály-
 elismervényt átszolgáltatni.
 elt Battonyán, 1901. évi június
 -én.
 battonyai kir. járásbiróság
 tkvi hatóság.

Battonyai kir. albiró.

Hidrevizgyógymód 15 jegy 6 frt.
 1 jegy 0.50 frt.

Villamfényfürdő csuz, (rheuma), elhi-
 zottság, köszvény el-
 len. — 15 jegy 15 frt, 1 jegy 1.25 frt.

Szénsavas fürdő szivbajok, vérszegény-
 ség ideggyengeség,
 meszesvérek. — 15 jegy 18 frt, 1 jegy 1.50 frt.

Moor fürdő rheuma, nőbajok. — 15 jegy 18
 forint. 1 jegy 1.50 forint.

Svédgyógytorna görbe hátú és gyenge
 gyermekeknek. — Meg-
 egyezés szerint.

Belégzések Tüdő- és gégebajok.

Dr. Hecht

orvosi intézetében, Zrinyi-utca 3. sz.

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdaság
 széke a Mittelmänn-féle szeszgyá-
 telepen levő magtárhelyiségeknel
 folyó év július hó 1-től 3 évrü
 való bérbeadása iránt folyó évi ju-
 lius hó 15-én d. e. 10 órakor árve
 rést tart.

Kikiáltási-ár: 1. Az 1., 2. &
 3. számú 4600 mm. gabonát be-
 fogadó magtárra 750 korona. 2
 A 4. számú 6000—7000 mm. gabo-
 nát befogadó magtárra 1200 ko-
 rona. 3. Az 5. számú 4000—5000
 mm. gabonát befogadó magtárra
 1000 korona évi bér.

Bánatpénzül leteendő a kikiál-
 tási ár 10 százaléka készpénzben
 vagy elfogadható értékpapirokban
 Az árverésen részt lehet venn
 a szóbeli és írásbeli ajánlatokkal
 Az írásbeli ajánlatok lezárta:
 szóbeli árverés megkezdése előtt
 nyujtandók be, s csak akkor vé-
 tetnek figyelembe, ha azokhoz
 bánatpénzmellékelve van, s ha a
 ajánlatot tevő kijelenti, hogy az ár-
 verési feltételeket ismeri és elfo-
 gadja.

Az árverési feltételek a gaz-
 dasági tanácsnok urnál az árve
 rést megelőzőleg is megtekin-
 hetők.

Arad sz. kir. város gazdaság
 székeének 1901. évi július h
 1-én tartott üléséből.

Kiadta:
Vannay,
 aljegyző.

T. Cz.
 Csupán egy kísérlet és meggyő-
 ződik, hogy nyomtatványokban
 szebbet, jobbat és olcsóbbat
 már nem lehet kívánni!

**Aradi nyomda részvény-
 társaság könyvnyomdája
 (Csanádi-palota)**

Telefon 151. sz.

Báli meghívók, hangulatkeltő színekben
 Körlevelek, litografikus szépségben
 Árjegyzékek, pontos áttekintéssel
 Számlák, praktikus rendszer szerint
 Esküvői jelentések, meglepő választékban
 Névjegyek, divatosak és secessiósak
 Plakátok, az új század reklámjának megfelelően
 Ügyvédi nyomtatványok mindig készletben

Az
ARADI KÖZLÖNY
 kiadóhivatala.

Pontosság
 Olcsó árak
 Diszkrét izlés

Telefon 387. városi és megyei.

BRAUN N. A.

festék és koncseraktárak

ARADON,

József főherceg-ut 12. és Forray-utóza 7.

Ajánl saját gyártmányu olajfesték- és fényfémeket s minden e szakmába vágó cikkeket legjutányosabban,

Pontos és szolid kiszolgálás!

A Braun N. A.-féle 751

Amerikai padlózómanéz készítője.

Ezen padlófénymáz szagtalan, mosható és röktön szárad. 1 kgr. 90 kr.

Vidéki rendelések postafordultával.

KOCH DÁNIEL

kerékpár és varrógépraktár, villanyos csengő berendezési intézet.

Deák Ferencz-utca 42.

Nagy javító-műhely!

Mindennemű

kerékpárok és varrógépek

kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók. 656

Hirdetmény.

A prezesti körjegyzőségnél

egy szakvizsgázott

egyén

1. évi augusztus hó 1-ével

alkalmazást nyerhet.

Évi fizetése 1000 korona és 120 kor. lakbér illetmény.

Ajánlatok alólirotthoz Prezestre (u. p. Borossebés) intézendők.

Kurta Demeter,

körjegyző.

902

Egy a gymnasium VII. osztályát végzett -

tanuló

bármilyen iskolai tanulóhoz

correpetitornak

ajánlkozik.

Czím a kiadóhivatalban 900

7825—1901.

Hirdetmény.

Az ipari munkának vasárnapi szüneteléséről szóló 1891. évi XIII. t. cz. 3. §-a alapján kereskedelmi miniszter önméltósága a következőket rendelte el:

„Robbanékony áruknak a szállítási eszközökből való kirakása és hazaszállítása vásárnapokon, valamint Szent-István napján, egész napon át végezhető.”

„A kézi zálogüzletekben a zálogtárgyak bezálogosítása és kiváltása vásárnapokon déli 12 óráig végezhető.”

Jelen rendelet a kihirdetés napján életbe lép.

Arad, 1901. június hó 10-én.

Sarlót,
főkapitány.

4452—1901. khsz.

Hirdetmény.

Kereskedelmi miniszter önméltóságának 11951. XI. számú körrendelete szerint a pojatzi F. L. és társa Deutschlandsbergi gyufagyáros cég gyufáit a valóságnak meg nem felelő „Magyar Korona Gyufa” felirattal ellátott dobozokban hozza forgalomba.

Erről a helybeli kereskedőket azzal értesitem, hogy amennyiben valaki ezen gyufát a valóságnak meg nem felelő módon Magyar Korona felirattal hozza forgalomba, az illető ellen az 1884. évi XVII. t. czikk 157. §-ának a) pontja alapján a megtorló iparkihágási eljárás folyamatba tétetni és 400 koronáig büntettetni fog.

Arad, 1901. június hó 16-án.

Sarlót,
főkapitány.

6416—1901. kh. sz.

Hirdetmény.

M. kir. belügyminiszter ur 6 nagyméltósága 38772—VI. b. számú rendelete szerint a Brem C. bécsi-marienbadi sashoz címzett gyógyszer-tára „Marienbadi tabletták” név alatt oly összetett gyógyszert hoz forgalomba, mely rixtr., Alvest és Podophylynt tartalmaz. A Rukin és Albrecht lipcei cég pedig „Ocidonor Viktory Animator” stb. eféle név alatt mindenféle betegségek ellen csodahatással bírónak hirdetett készüléket hoz for-

galomba, melyek gyógyhatás tekintetében teljesen értéktelenek tisztán a közönség megtévesztésére szolgálnak.

A szóban lévő gyógyszer külföldi legesség és készülékek forgalomb hozatalát belügyminiszter ur nagyméltósága előbbi számú magas rendeletével tiltván, ezen közhírt a ki ezen szerekeket árul vagy osztogatja, az 1879. évi XI. t. cz. 92. §-a 2. pontja értelmében 200 koronáig terjedő pénzbírsággal fog sújtatni.

Arad, 1901. június hó 4-én.

Sarlót,
főkapitány**SZEPLŐ**

májfelt, bíbros bőrvörösséget és mindennemű arcstíztatlanságot bámulatos rövid idő alatt elmulaszt a Hajós-féle

IBOLYA-CRÉME

Használata rendkívül kellemes, a bőr által azonnal teljesen felszívódik minek következtében az arcnak szép ifju bajt kölcsönöz. Ára 1 tégelynek 50 kr.

Az Ibolya crème hatását nagyban emeli az ugyanazon szerekből készült és rendkívül kellemes illatu

Ibolya-crème szappan a 35 kr.

Hajós-féle IBOLYA-TEJ

(Eau de Violette de Hajós.) Ezen hygienicus mosdóvíz az arc, nyak, karok és kezeknek megkapó szépséget, fehérliliom és rózaa színében tündöklő varázss színt kölcsönöz. Egy üveg 50 kr.

A képzelhető legfinomabb és leggyöngédebb alkatrészekből álló, jól tapadó és teljesen ártalmatlan powder az

IBOLYA-HÖLGYPOR

Ára 60 kr. Kapható fehér, rózsá és crème színben. Készítményeim a parisi és londoni hygienikus kiállításán, aranyérmekkel és díszoklevéllel lettek kitüntetve. — Sok hálairatokkal elismerve!

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyszerészeti laboratóriumában

ARAD, Andrassy-tér 22. szám, a megyeházai szemben és VOJTEK és WEISZ uraknál.

KEFIR TEJ:

kefir gombával erjesztett tej, mely a gyomor falán keresztül gyorsan felszívódik és ez által nagy táperővel bír.

A gyomor és bélhuzamra gyakorolt enyhe izgató hatása által az étvágyat és az anyagforgalmát élénkíti.

Előkelő orvosi vélemények alapján kitűnő gyógytápszernek bizonyult.

292

Kapható a „Hungária” kávéházban is.

Sterilizált gyermektej

a legjobb gyermektápszer.

Nélkülözhetetlen oly anyáknak, akik gyermekeiket részben vagy egyáltalában nem táplálják. A csecsemő korának megfelelően higitva. Teljesen bacterium mentes. Az anyatejnek megfelelő alkatrészekből áll. Minden egyes étkezésre való adag légmentesen lezárt palackban sterilizálva, egyszeri táplálásra szolgál. Kezelése egyszerű s a természetes táplálással egyenértékű Prospektust, árjegyzéket, használati utasítást kívánatra bérmentve küldünk.

Dr. Singer János orvos és Rozvány György

gyógyszerész.

Sterilizált gyermektej, gyógy- és pasteurizált tej termelő intézete.

Aradon, Kossuth- és Batthyányi-u. sarkán.

„Balf kénes iszapfürdő”

Sopron mellett,

a hasonló vasuti állomás közvetlen tözsomszédságában.

A gyógyfürdő erdős hegyektől védett gyönyörű völgyben terül el. Pormentes ozonduz levegő.

Javalva van: izom és ízületi csúsz. csúszos hűdések, köszvényes ízületi lob, idült izzadmányok, görvélykór, bujakór, idült fémmergezés, az idegek betegségei, a légzőszervek hurutjai, idült bőrbetegségek, sérülések és különböző csontbántalmaknál.

Gyógyhatányok: Meleg kénes fürdők. Kénes-vasas lápfürdők, melyek női bajoknál és idült csúsznál használatnak (a hivatalos vegyelemzés szerint vasoxyd tartalomban 18-szor oly erősek, mint a világhírű Marienbadi fürdők.) Villamos kénesvízfürdők. (Dr. Gärtner módszere szerint.) melyek főleg csontbántalmaknál alkalmaztatnak rendkívüli sikerrel, villamos fényfürdők ellen. Szénsavas pezsgőfürdők szív- és idegbajok ellen. Dr. Reitter-féle forróvíz gyógyintézet. Az összes fürdők a mai kornak megfelelően, a legnagyobb kenyellemmel vannak berendezve.

Ivó vizet a kénes savanyúvízforrások és egy főleg a vese és hólyagbántalmaknál kiünő gyógyhatású lithiumos savanyúvízforrás lesz használva, mely utóbbi savanyúvíz 25 üvegje (fél liter) 5 koronába kerül.

Bővebb felvilágosítással szolgál: Balf kénes gyógyfürdő igazgatósa, vagy a tulajdonos Med. dr. Wosloski István. Posta, vasuti és telefon állomás a fürdőtelepen. 857